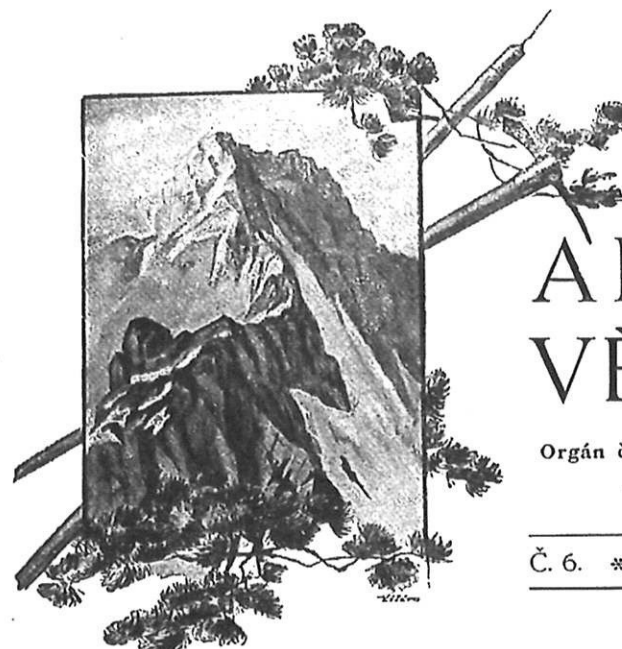

pan Em. Svoboda, technik, Král. Vinohrady,
 „ J. Svoboda, správce zastavárny, Karlín,
 „ E. Syrovátka, technik, Praha,
 „ Fr. Šafařík, stavitel, Praha,
 „ Dr. Jar. Šafařovič, zem. sekretář, Praha,
 „ Dr. Jindřich Šafařovič, zem. sekret., Praha,
 „ Fr. Šašek, obchodník, Praha,
 „ JUDr. K. Šebesta, advokát, Praha,
 „ Ed. Sedý, oficiál fin. ředitelství, Praha,
 „ Dr. H. Šikl, advokát, Plzeň,
 „ Dr. J. Šindler, advokát, Praha,
 „ Št. Šink, právník, Praha,
 dp. E. Šittler, farář, Žižkov,
 slečna Zd. Šoltova, učitelka, Praha,
 pan T. Šorlí, právník, Gorica,
 dp. V. Španihel, děkan, Bělá pod Bezd.,
 pan Řehoř Šporn, revident drah, Žižkov,
 „ J. Štastný, lékárník, Praha,
 „ O. Štastný, hodinář, Praha,
 „ Al. Štěpán, inženýr, Praha,
 „ Jos. Štětko, velkoobchodník, Praha,
 slečna M. Štětkova, Praha,
 pan L. Štulc, zem. revident, Smíchov,
 „ V. Šulc, právník, Smíchov,
 „ J. Švestka, velkoobchodník, Praha,
 „ F. Táborský, profesor, Praha,
 „ F. Tallowitz, velkoobchodník, Praha,
 „ Fr. Tamchyna, úředník, Praha,
 „ JUDr. K. Tausch, vicepresident kraj. soudu, Plzeň,
 „ Jos. Tejkal, filosof, Praha,
 „ J. Tesař, profesor, Praha,
 „ Dr. L. Tichý, advokát, Praha,
 „ A. Tille, prokurista Živnost. banky, Praha,
 „ Dr. V. Tille, univ. docent a skriptor univ. knih., Praha,
 „ Dr. F. Tonder, advokát, Praha,
 „ J. Vacek, profesor, Příbram,
 „ A. Vagaj, právník, Vídeň,
 „ J. Valenta, zem. inženýr, Kr. Vinohrady,
 „ Dr. L. Valenta, advokát, Praha,
 „ Dr. J. Vančura, profesor, Smíchov,
 „ K. Vaňoušek, inženýr, Praha,
 dp. Prokop Vávra, katecheta, Libeň,
 pan K. Vendulák, říd. pivovaru, Praha,
 „ Dr. K. Veselík, profesor, Praha,
 pan J. Veselý, říd. úvěr. banky, Praha,
 „ R. Veselý, úředník Zemské banky, Praha,
 „ Dr. Fr. Věženský, soudní adjunkt, Falknov,

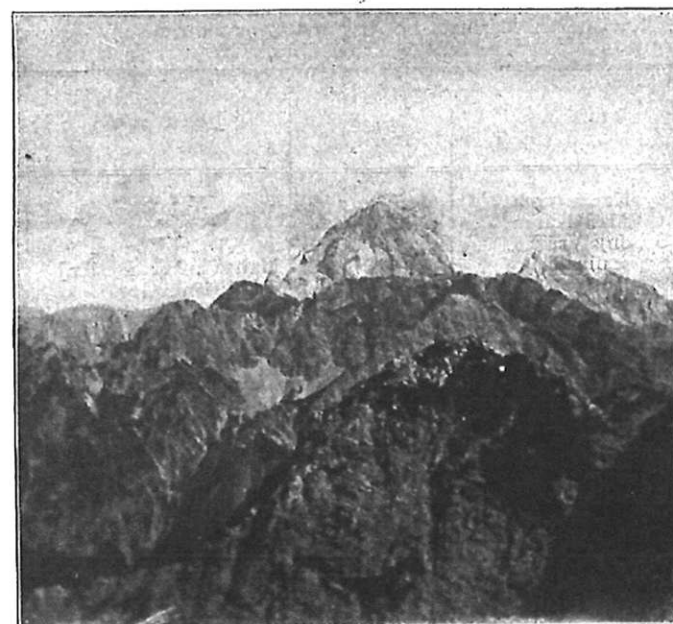
pan J. Vidic, c. k. vrch. komisař, Vídeň,
 „ J. Vik, úředník, Vídeň,
 „ J. Vildvald, říd. dívčí pokr. školy, Praha,
 „ J. L. Vilímek, nakladatel, Praha,
 paní M. Vilímková, choť nakladatele, Praha,
 pan Dr. J. Vlach, profesor, Smíchov,
 „ MUDr. E. Vlasák, Král. Vinohrady,
 „ L. Vltavský, c. a k. setník, Vídeň,
 „ F. Vočka, inženýr, Smíchov,
 „ L. Vodička, prokurista, Tábor,
 „ Jos. Vodrážka, hl. pokladník měst. spořitelny, Praha,
 „ Karel Vodrážka, měst. okr. dozorce, Praha,
 slečna H. Vojtěchovská, učitelka měst. škol, Smíchov,
 pan J. Vomáčka, architekt, Smíchov,
 „ R. Vomáčka, kand. arch., Smíchov,
 „ Dr. J. Vondráček, subst. st. návl., Plzeň,
 „ Jos. Vondráček, stavitel, Smíchov,
 „ Ot. Vondráček, architekt, Smíchov,
 „ J. Vorel, sochař, Praha,
 „ Dr. Zd. Vorel, soudní adj., Praha,
 „ B. Vošnjak, právník, Gorica,
 „ R. Vyšín, rada vrch. zem. sondu, Praha,
 „ J. Walland, technik, Praha,
 „ G. Wallburg-Ulrich, vrch. účetní, Pardubice,
 „ Fr. Weiser, zem. stav. rada, Smíchov,
 „ Dr. A. Wellner, zem. adv., Klatovy,
 „ Arn. Wenig, právník, Smíchov,
 „ Josef Wünsch, ředitel velkostatku, Kamenice,
 „ E. Wüst, lékárník, Innichen,
 „ Dr. Jindř. Záhoř, zdravotní rada, Praha,
 „ Ot. Zachar, sládek, Kladno,
 pan Václav Zářecký, maj. domu, pekař, Praha,
 „ Josef Zelenka, restaurátér, Praha,
 „ Dr. Em. Zitek, advokát, Praha,
 paní Jindř. Zubatá, choť univ. prof., Smíchov,
 pan Dr. J. Zubatý, univ. prof., Smíchov,
 „ A. Zupanc, medik, Praha,
 „ Fr. Zupanc, filosof, Praha,
 „ Fr. Zvoníček, učitel měst. škol, Praha,
 „ B. Ženíšek, inženýr, Plzeň.

ALPSKÝ VĚSTNÍK

Orgán českého odboru slovinského
alpského družstva.

Č. 6. * BŘEZEN 1904. * R. VI.

Mangart s Funtšplee.

Dle fotografie Dra. Vl. Růžičky.

Skupina Kaninská.

Monografický náčrt, jež napsal Dr. Vladislav Růžička.

(Pokrač.)

Údolí uvnitř skupiny.

Vedle údolí Rezije v části hoření, totiž od ústí Barman potoku až k jeho kořenům pod patami Male Baby, Mulce a Skutniku, dlužno sem počítati i

úval Možnice, ústící do údolí Koritnice mezi Spodnjim Logem a Boveckou soutěskou, jelikož její hluboký, téměř zcela směrem východním probíhající zářez přispívá podstatně k vytvoření reliéfu horského a musí vzdor své krátkosti a úži býti čítán k údolím soklovým.

Údolími těmito rozdělena jest skupina Kaninská:

1. na vlastní střed a kmen skupiny nesoucí náhorní plateau Kaninské a nejvyšší vrcholy, který vysílá postranní větve, a to

2. horský pruh od Rezjuty znenáhla k nejvyšším vrcholům vzrůstající a tvořící

3. spolu s hřebenem k sedlu Predelskému klesajícím jižní hradby údolí Raccolanského a Jezerního;

4. ladný, zelený hřeben Rezjanský, dělící údolí Rezje od údolí Ovčejského.

I. Tabulka hypsometrická.

a) hory nad 1000 m

Zkratky: r. = mapa spec. rak. gener. štábu 1 : 75.000, i. = italská vojenská mapa 1 : 50.000, M. = měření Marinelli-ho, trig = trigonometricky zjištěno, a. = vlastní měření (aneroid, klinometr).

	J m é n o	Výška v metrech		J m é n o	Výška v metrech
1.	Kanin vrch	2587 *)	29.	Vaucha	1975 a.
2.	Mali Kanin	2579 *)	30.	Veliki sneženi vrch	1961 r.
3.	Srednji Vršič (Kaninský)	2544 *)	31.	Visoka Glava	1960 r.
4.	Prestrelenik	2502 *)	32.	Mali Vanški Škedenj	1952 r.
5.	Velika Baba	2450 r.	33.	Prišna Gora	1950
6.	Krnica	2434 i.	34.	Laški Brežič	1934 r.
7.	Črni Vohu	2431 a.	35.	Mali sneženi vrch	1895 r.
8.	Vršič (Prestreleniku)	2407 r.	36.	Sbrič	1852 i.
9.	Konj	2379 r.	37.	Mulec	1830 a.
10.	Černela špica	2355 M.	38.	Nemški Brežič	1800 a.
11.	Vršič (Moženský)	2340 M.	39.	Ta na kolko	1782 i.
12.	Ovčí Vršič	2339 M.	40.	Veliki Škedenj	1778 r.
13.	Sart veliký	2324 i.	41.	Čukla	1768 r.
14.	Lopa	2300 M.	42.	Skutnik	1721 r.
15.	Mali Škedenj	2300 r.	43.	Plešivac	1702
16.	Špičk	2273 i.	44.	Baba	1700 i.
17.	Grubja	2251 i.	45.	Svovit	1629 M.
18.	Sart malý	2225 M.	46.	Ruževa glava záp.	1582 r.
19.	Veliki Vrch (Rombon)	2210 r.	47.	Ruževa glava vých.	1483 r.
			48.	Nizka	1454 i.

*) Průměr z trigonom., barom., aner. i. klinom. měření.

	J m é n o	Výška v metrech		J m é n o	Výška v metrech
20.	Mala Baba	2162 r.	49.	Kopa	1435 r.
21.	Sklav	2152 i.	50.	Kotaca	1430 i.
22.	Stedor	2147	51.	Kila	1422 M.
23.	Bila Peč	2143 i.	52.	Kosmata hora	1388 i.
24.	Jerevca	2106 r.	53.	Ozko rebro vých.	1388 i.
25.	Veliki Vanški Škedenj	2100 a.	54.	Glava	1311 i.
26.	Rivežni	2000 r.	55.	Ozko rebro záp.	1237 i.
27.	Vratni vrch	1990 r.	56.	Vranie kuk	1200 M.
28.	Indrinica	1976 i.	57.	Tolsti vrch	1.80 i.

b) vyvýšeniny pod 1000 m

1.	Gozd	982 i.	5.	Staulice	822 i.
2.	Scia	940 i.	6.	Polanca	847 r.
3.	Nizki vrch	930 i.	7.	Na radelje	499 r.
4.	Planja	856 i.	8.	Calvaria	350 i.

c) Sedla a prohlí.

1.	Senossekja	2131 i.	13.	Sedlo Jerevcy	1400 a.
2.	Škrbina Ovčích vršičů	2103 r.	14.	Sedlo Ruževých Glav	1385 a.
3.	Prevala	2071 i.	15.	Ta na Nizka	1361 i.
4.	Perau Grubja	2034 i.	16.	Predolina	1340 M.
5.	Ta za Bilo Pečo	2008 i.	17.	Ta na tech policech	1324 M.
6.	Klenkonu žleb	1939 r.	18.	Forca S. Carlo	1313 M.
7.	Kamen	1931 M.	19.	Sedlo Ozkeho rebra	1300 i.
8.	Moženska Černela	1885 a.	20.	Ta na kope	1284 M.
9.	Vohinca	1880 a.	21.	Sedlo Krnica	1101 i.
10.	Sedlo Maleho Sneženeho vrchu	1800 a.	22.	Perau Pusti gozd	855 i.
			23.	Scia	852 i.
11.	Vplanjeh	1661 M.	24.	Sedlo Nizkeho vrchu	730 i.
12.	Sella Buja	1657 M.	25.	Ta na ruště	690 i.

Z tabulky hypsometrické plyne, že z 65 vrcholů skupiny Kaninské ční 57 výše než 1000 m. Vrchy nižší nacházejí se pouze na okrajích skupiny, hlavně na koncích hřebenů.

Z výše zmíněných 57 hor více než 1000 m vysokých nachází se ve výši

1100—1200	2
1200—1300	1
1300—1400	3
1400—1500	5
1500—1600	1
1600—1700	1
1700—1800	6
1800—1900	4
1900—2000	9
nad 2000	25

Pokud jde o sedla, tedy sedla nižší 1000 m jsou opět pouze na okrajích skupiny, kde hřebeny již klesají k údolím. Okolnost tato samotná mluví o velehorském rázu skupiny a jejím alpinským významu. Sedel ve výši

1000—2000 m jest 16

nad 2000 » » 5

Ovšem uvádím pouze sedla změřená.

(Přístě dále.)

*

Fünfspic.

(Jiří Čermák.)

(Dokončení.)

Proseděli jsme tak v strnulých téměř posicích málem hodinu, jež se nám zdála nekonečnou. Mrakiče již není slyšet. Nemůžeme již déle tak sedět, jako posud; raději se vrátíme na sedlo zpět. Jeden po druhém, opatrně, abychom žádný kámen neshodili dolů, kde kdesi náš vůdce se namáhá vyhledat v skalách místa, kudy by bylo lze umožnit sestup, stoupáme vzhůru opět na sedlo. Mlčky napínáme sluch, pátrajíce po nějakém zvuku z hloubi. Nic. Míjí trapná čtvrt hodina. Začínáme mít obavu, nestala-li se Mrakičovi nějaká nehoda. Dr. Růžička se nahýbá nad propast, kam Mrakič sestupoval, a volá naň. Ticho. Žádná odpověď. Volá znovu a znovu. Marně. Unaven ustává; vystřídávám jej a křičím do hlubiny z plných plic, ale také bezvýsledně. Po chvíli konečně ozval se z dola opět pád kamení a nějaký hlas. Čekáme několik minut upokojení, když náhle nad námi ozval se hlas: »Gospod doktor, nemogoče; moremo nazaj« — a Mrakič objevil se nad kosodřevinami na onom skalním hrotu, přes nějž jsme dosáhli tohoto sedla.

Musíme tedy zase pěkně nahoru tam, odkud jsme přišli. Mrzutě pouštíme se zase do zápasu s klečí a dereme se vzhůru, ulevující si hlasitě nejjadrnějšími kletbami. Trvalo to hezky dlouho, než jsme pronikli houštinami těmi až k místu, kde nás Mrakič očekával, odpočívaje po svém namáhání. Štěstí ještě, že tu a tam, kde kleč nebyla tak hustě skupena, nacházeli jsme hojnost drobných borůvek, jimiž jsme alespoň trochu mohli svažit vyprahlá ústa.

Konečně — bylo již hezky po páté hodině — stanuli jsme opět na travnaté římsě pod vrcholem, již jsme před třemi hodinami opustili v pevné naději, že sestoupíme do Remšendolu. Ostatně ani nyní jsme se nevzdali úplně té naděje. Poněvadž Mrakič tvrdil, že ssutkami vyplněná strž ústí do stěn, jež nemožno obejít, jak se sám přesvědčil, byli jsme s Dvorským toho názoru (nechtěloť se nám zase touže cestou zpět do Rablu), že můžeme překonat obě jižní věže, tak dosáhnouti sedla Klein-Eiblu, odtud obvykle užívauou stezkou přes salaš Greither-Eibel sestoupiti do Remšendolu přece.

Ale Mrakič a dr. Růžička jakožto rozváznější živlové naší karavany poukazovali na to, že nám zbývají již necelé tři hodiny do tmy; hledáním cesty a šplháním ve skalách ztratili bychom mnoho času a snad bychom sotva Klein-Eiblu za světla dosáhli. Proto bude rozumnější,

sestoupiti zase pěkně tudy, kudy jsme přišli, a to hezky kvapně, jinak nás čeká ne právě příjemný bivak v srážech Fünfspic. Lucernu a svíčky jsme poslali s ostatními věcmi, jež jsme pokládali za zbytečné, napřed do Trbiže. Jakmile nastane tma, musíme zůstat tam, kde právě budeme; v labyrintu různých roklí, jimiž bok Fünfspic rozryt, je těžko vyznat se ve dne, natož v noci.

Nezbývá tedy, než zase touže cestou dolů. Neztrácejíce marně ani minuty, začínáme sestupovati kvapným tempem; sráz porostlý řídce travami a kosůvkami sbíháme klusem. Dospěvše k lomivým skalinám nad »Růžičkovým« komínem, kde nás pád kamení překvapil, zmírňujeme poněkud tempo. Přes to, že opatrně postupujeme, nelze se při dosti značné rychlosti ubrániti, aby zvětralý terrain nepovoloval nám pod nohama i rukama. Téměř za každým krokem řítí se nějaký kámen přes okraj srázu do hlubiny. Mrakič navrhuje, abychom se vyhuli obtížným místům, na něž jsme o něco doleji při výstupu narazili, držíce se více na levo (na vých.). Bez dlouhých řečí spěšně postupujeme skalinami ve směru jím udaném až na okraj úzké rokle, jež se táhne od koutu mezi prostřední a sousední jižnější věží. Na protějším břehu rokle vidíme sráz porostlý kosodřevinami, po němž by asi bylo možno sestoupiti značně hlouběji.

Úzkým, hlubokým komínem, jehož dno ssutkami pokryto, sestupujeme jeden po druhém — z obavy před pádem kamení — překročíme rokli a vylézáme na druhý její břeh do hustého lesíku kosodřevin. Sráz je tu značný, výška kosodřevin však nedosahuje výšky člověka. Chvilí se jimi únavně dereme; brzy však zavádíme snazší a rychlejší metodu; usedáme na koruny hustě skupených keřů a po nich sjíždíme, zadržujeme se rukama větví. Toto »plování« (tak jsme přezdívali tomuto způsobu dopravy) však starostlivého Mrakiče opravňuje k značným obavám, tak že v rozčilení zapomíná na slovanskou vzájemnost*) a napomíná: »Immer nur a Paar Latschen... wenn ane bricht, hält die andre —«

Šťastně sjevše po příkrém srázu v době nad očekávání krátké, sestupujeme zase opět v pravo (záp.) do dna rokle, neboť kosodřevinový svah končí nad kolmými stěnami. Nyní — jsouce již dosti hluboko — musíme nutně hledět k tomu, abychom se dostali zase na touž cestu, kudy jsme vystupovali. Před námi je komín, vedoucí na hřeben prostředního pilíře, po němž jsme se brali vzhůru asi před šesti nebo sedmi hodinami. Ale od dolního ústí komínu dělí nás skalní stěna.

Exponovaně traversujeme po úzkých výstupcích k dolnímu ústí komínu špatně vrstvenou skálu, bohudík dosti pevnou. Jeden po druhém překonáváme tuto passáž, několik jen metrů dlouhou, a vylézáme lehce strmým komínem vzhůru. Výsuk přes převislý balvan na horním konci komínu — a stojíme na úzké skalní zdi, dělící dvě hluboké strže, na známé již cestě. Zdi ovšem dostoupili jsme z jedné ze strží, mezi nimiž je přehradou, a to z východní. Potěšení, že podařilo se nám celkem

*) Není divu. Krom nás, pp. dra. Tůmy z Gorice, dra. O. Laxy a K. Halvelky dosud nevodil slovanských turistů.

dosti lehce obejítí místa, jež nám způsobila při výstupu značné obtíže, spěcháme dolů opět travinatým, řídké klečí porostlým srázem.

Celý sestup dál se téměř mlčky; naše ústa byla žízni tak vyprahlá, že jsme sotva mohli vládnouti jazykem. Nesmírná žízeň, kterou marně jsme se již dopoledne snažili uhasiti, každou hodinou vzrůstala. V nedostatku veškeré možnosti svažití nějak vyprahlé rty, spěchali jsme téměř mechanicky, jen s úmyslem, abychom brzy byli dole; tam jistě je voda.

Dospěli jsme zmíněným srázem na poněkud rovnější půdu, jakousi terassu, travou porostlou. Tu uznali jsme, že přece není možno dál bez odpočinku spěchat. Pátráme v nitru tlumoků po něčem, co by mohlo alespoň na chvíli zahnati žízeň. Dr. Růžička bere do ruky prázdnou gumovou láhev a se smutnou tváří ji ždímá. Marně; obsah láhve vypili jsme důkladně, až do poslední kapky již na vrcholu. »Kdyby byla plná« — vzdycháme unisono. Držitel láhve obrací se k vůdci — jenž také smutně zírá na prázdnou láhev — se slovy: »Korunu za litr vody, Mrakiči!«

Mrakič vzal láhev a zmizel v nejbližší rokli... Čas zvolna miji a naše naděje na nápoj stále víc a více mizí. Konečně po $\frac{3}{4}$ hod. nepřítomnosti se objevuje náš vůdce a nese vítězně plnou láhev v ruce! Litř vody! Celý čtvrtlitr pro osobu! Rychle saháme po sklence, nemohouce se téměř ani dočkat; litř v mžiku zmizel. Mrakič dostal slibnou korunu, ač ji rozhořčeně odmítal, poukazuje na to, že to byla jeho povinnost a že z té vody pil stejně jako my. Občerstvení, zase svěžích sil, dáváme se na další pochod. Po chvíli ukazuje nám Mrakič v příkré stěně vlhké místo; tam prý voda kape; stálo jej to asi notnou práci, než ji naplnil celou litrovou láhev.

Nyní šlo to zase prudce dolů, celkem touže cestou, kudy jsme vystupovali. Asi dvakrát v houštinách jsme se zmýlili a zašli nad příkré skalní srázy. Musili jsme se vraceti a značně zdržovati hledáním cesty. Kdybychom byli jenom tušili, že půjdeme touže cestou zpět, byli bychom si při výstupu zanechávali znamení na místech, kde bychom se mohli ocitnouti v pochybách a tak si značné ztráty času ušetřili. Ale Mrakičův orientační talent se znamenitě při takových příležitostech osvědčoval, tak že krátce po západu slunce byli jsme v rokli, jež dnešní rána umožnila nám dosáhnouti prostředního pilíře, jsouc jaksi klíčem výstupu.

Sestoupili jsme rokli až k jejímu ústí, nedali jsme se však stěnou do travinatého srázu, kudy jsme ráno přišli; doufali jsme místo obtížné traverse stěnou a rovněž obtížného se draní lesem až do údolí pohodlněji a rychleji dostatí se dolů strží, vyplněnou ssutkami, jež od rokly spadá příkré ke dnu úvalu, dělicího Fünfspice a Plezy (Lahnšpice).

Překonavše hladký, kolmý stupeň, vysoký asi $2\frac{1}{2}$ m, seznali jsme, že strž tvoří nikoli ssutky, nýbrž pevná breccie. To ovšem při značném sklonu bylo dosti nepřijemnou věcí. Nejprv sestupujeme v serpentínách — pod Dvorským se kus breccie utrh, Mrakič však svou holí v pravý čas poskytl mu pevný stup — pak sbíháme, dostavše se již dosti hluboko, na dno úvalu, posetého velkými balvany. U praménku

tekoucího úvalem jsme si odpočinuli a po celodenním strádání konečně jsme se také do syta napili.

Ježto rychlém sestupu údolím byly na závalu balvany, divoce v něm skupené, zůstáváme na boku stráně, svažující se od Fünfspice. Postupujeme tudý značně rychleji, než by dnem údolí bylo možno, držíce se celkem v stejné výši. Přecházíme několik brecciových strží, načež dosahujeme mohutného ssutkoviště, táhnoucího se až na dno údolní. Stmívá se kvapem. Mrakič a Dvorský sjíždějí za rachotu sypajících se kamení a v oblacích prachu jako nějaká pekelná zjevení. Za nimi následuje dr. Růžička. Poslední jsem já. Sjížděje nevšímám jsem si v panujícím již pološeru hladké plotny, přes níž ssutky jen lehce byly nasypány, vyklouzl jsem na ní a jel následkem toho dolů se závodní rychlostí. Dr. Růžička ještě v čas se mi uhnul s cesty, jinak bych mu byl vlétl na záda. Na štěstí neztratil jsem při divokém sjezdu rovnováhy a dostal se bez pohromy na dno údolí.

Po chvíli v temnotách vynořila se před námi temná silhouetta jakéhos velkého čtverce. Nejsme ani na okamžik v rozpacích: toť terč rablské střelnice, znamení, že Rabl nedaleko. Mrakič rozveselen vrhá po něm svoji mohutnou hůl. Rána zaduněla a tyč ostrým hrotem zarýla se do dřeva; nebýt tmy, jistě trefil do centra. Jeho veselá nálada přechází i na nás — vždyť nás dělí již jen pár kroků od krásné erární silnice. — Konečně je silnice tady. Hurrá! Silnice! Procházíme slabě osvětlenými ulicemi Rablu a krátce po osmé hodině večerní vstupujeme opět — ku podivu všeho tamního služebního personálu — do hotelu, který jsme ráno »definitivně« opustili.

Na chodbě teprv, ve světle lampy, pozorujeme s hrůzou svůj zevnějšek. Jeden jako druhý, bez výjimky, má na nohou místo »štuců« pódivné hadry; z kalhot visí kusy vytržené látky a zejí nesčetné otvory; kabáty na ramenou a loktech jsou potrhány. Sáháme-li poškrábanými rukama do kapes, nacházíme tam celé skladiště jehliček, suchých větviček, šišek a kamení. Odkládáme své tlumoky a nyní teprv objevujeme, že jsme nejen lucernu, ale i svíčky a sirky, vše v nejlepším pořádku měli s sebou! Nu, když jsme ten objev neučinili dřív — teď už je pozdě. Urovnáváme poněkud svoje šatstvo pomocí špendlíků a jdeme rovnou do jídelny, abychom se za dnešní půst důkladně odměnili.

Druhý den za časného jitra jsme se rozloučili. Mrakič ubíral se k Predilu, my nedlouho po té kráčeli jsme do Trbiže opačným směrem, zase pěkně po rablské silnici, které jsme se včera chtěli vyhnouti.

Pohlížíme-li na Fünfspic od Rablu,*) můžeme směr našeho výstupu určití snadno. Postupujeť téměř přímou čarou po středním pilíři krytém zelení, až na střední vrchol. Turu tuto prvně vykonal r. 1883. neznámý jakýs turista, veden Pinterem. Jest to poměrně nejsnazší výstup; ostatní špice jsou již méně dostupny. Severnější dva vrcholy byly dostupeny r. 1889: Krischkerem; jižnější teprve r. 1896. miss Thomassonovou s M. Fillaferem. Krásná hora tato, skutečně »dolomitový útes«, zajímává nejen svým útvarem, ale i rozhledem, podmíněným příznivou polohou — takřka ve středu tří skupin: Mangartské, Višské a Kaninské — věru

*) Viz obrázkovou přílohu k č. 5. roč. V. »Alpského Věstníku«.

zasloužila by si větší pozornosti turistů, kteří mjejí úpatí její bez povšimnutí, směřující raději vyšlapanou již stezkou na téměř sousedního Mangartu.

*

Úrazy v Alpách r. 1903.

Sestavil Dr. O. Laxa.

Udá-li se neštěstí v horách, otiskuje se zpráva z novin do novin, obrázkové časopisy, jimž divoké okolí horské poskytuje lákavý obraz pro širší obecnost, chápou se každého případu a podávají obecnostu »věrný« obraz neštěstí. Nelze se diviti, že na Alpy pohlíží širší obecnost jako na místo, kde návštěvník jest všude vystaven nebezpečí, kde zkrátka — srazit vaz se musí.

Proto uvádění úrazů způsobených v horách lze schvalovati pouze v denních listech těch krajů, kde neštěstí se přihodilo, a pravidelné jich vyličování je na místě pouze v časopisech alpských, kde se poukazuje též na příčiny úrazů. Prostým otiskováním zpráv v denních novinách bez náležité příčiny škodí se jenom myšlence alpskému, neboť obecnost, které dosud hor nepoznalo, se jich děší.

A přece i jinde udá se do roka řada úrazů, o kterých noviny z velké části mlčí. Tak jen úrazů způsobených kolem napočítáno bylo předloni jen v Berlíně 359 a z těch dva byly smrtelné.*) O četných úrazech sportu veslařského referováno bylo již v loňském ročníku na str. 93. Podobně i jiné sporty, jako automobilism, kopaná ročně vykazují jistý počet úrazů, při čemž nebezpečí vysazení bývají i okolní lidé na sportu nezúčastnění; alpsm však neohrožuje nikoho jiného. Některé ze sportů konečně zvětšují černou kroniku alpinismu. Mním tím v malé míře lovectví a ve značné míře lyžaření, které v poslední době rozšiřuje své působení do Alp. Dnes není zimního spánku turistů! Jakmile napadl sníh, pospíchají s lyžemi do hor a s nimi, jak Radio-Radii**) se zmiňuje, přicházejí za účelem lyžaření též lidé, kteří v letě hor vůbec neviděli. Alpské pak nalézají v zimě sníh a led v docela jiné tvárnosti a vlastnostech než v letě a časté úrazy jsou toho následkem.

Zájem pro hory všeobecně vzrůstá, takže loni udála se řada úrazů nejen v Alpách, ale i v jiných horách:

1. 17. února zmrzl v Apeninách na Gran Sassu římský advokát se dvěma nosiči, byv při sestupu pravděpodobně překvapen bouří sněhovou.

2. 26. dubna cvičil ve skalách Malého Georgensteinu u Grünewaldu jistý Burghaber, při čemž spadl do Isary a utonul.

3. V Kalabriských horách na Rocca Bernada usmrčen lavinou elektro-technik Pollano a jeden z jeho druhů těžce zraněn.

4. 13. května zahynul ve velkém couloiru na Croix-de-Toulouse důstojník Maîtrejean.

5. 10. července postihla nehoda známého alpského p. V. Dvorského při lezeckém cvičení ve skalách Divoké Šárky. V nejvyšších částech Divčího skoku skočil do skalní prohlubiny tak nešťastně, že zlomil si nohu. Dopravu zraněného provedl přítomný pan J. Čermák, který byl nucen na mnohých místech

i lana použití. S radostí lze sdělit, že nehoda pro p. D. neměla vážných následků, jak ostatně patrné z lonské jeho bohaté horolezecké činnosti.

6. V letě v Tatrách uvízl náhodou v medvědí pasti pan Klecanda a teprve po delší době podařilo se mu ze želez vyprostiti a u pramene ránu na noze vymýti, kdež byl lesníkem nalezen a do údolí dopraven.

7. 12. srpna spadl a zabil se Ladislav Lustgarten z Krakova při výstupu na Lomnický štít v Tatrách.

8. 21. září zkoušeli četní turisté výstup na skalní kužel Scafell (984 m) v pohoří Cumbrian Mountains v Anglii. Při tom sřítli se Broadride, Stanley Ridsdale, Garrett a Jupp a zabili se.

9. Ve skupině skal jižně od Marcellu vyvinula se škola šplhací. Jeden ze skalních výčnělů (180 m), zvaný Aiguille de Sugiton, dlouho vzdoroval úsilí horolezců. Konečně se podařilo zdolati jeho vrchol v květnu jistému Bonnandovi, který dne 5. listopadu výstup opakoval, při čemž zachytil se z neopatrnosti kořene, ten povolil, B. spadl a zabil se.

Úrazům v horách věnují nyní alpské spolky zvýšenou pozornost. Tak švýcarský alpský klub zavedl po příkladu D. Ö. Alpenvereinu záchrannou organizaci za účastenství Červeného kříže. K těmto účelům přispěla také curyšská pojišťovna 1000 franků. Prozatím zřízeny záchranové stanice v kantonu Glarus a v Zermattu.

K podnětu odboru svatohavelského r. 1899. zavedeno zmíněným alpským sdružením také pojišťování členů proti úrazům v horách. Pojišťovny curyšská a winterthurská učinily s klubem smlouvu na rok, v níž přihlíží se k nehodám v horách způsobeným za přítomnosti patentovaného vůdce nebo zkušeného alpského. V případě úmrtí za přítomnosti vůdce vyplácí pojišťovna dle výše pojistného až 50.000 fr., za přítomnosti alpského nejvýše 20.000 fr., v případě invalidity příslušnou rentu.

I.

Úrazy poloalpské.

A) Z příčiny subjektivní.

a) Způsobené nezkušeností a neopatrností.

Trhání květin bylo loni opět příčinou četných úrazů.

1. 10. května při sbírání aurikul na Hohe Wand v Dolních Rakousích spadl vídeňský kožešnický mistr Liwora a zabil se.

2. 11. července při trhání alpské růže sřítli se v Höllentalu (Wetterstein) turista Braun a zemřel.

3. 12. července zavinilo sbírání alpské růže smrt hochu Winklera z Davosu na tak zv. Gaisslochu.

4. 15. července smrti zaplatil protěž mladík Lang ve Val Tuors u Berginu ve Švýcarech.

5. 26. července podnikl 20letý Schwipperl z Koblence s několika druhy výlet do údolí Julier (Silvaplana). Cestou se od ostatních oddělil, aby natrhal protěž, při čemž spadl a zabil se.

6. V srpnu na Dent de Brenlaire oddělil se mladík jménem Bourgnecht od dvou svých druhů, aby hledal protěž. Když se dlouho nevrátil, pátráno po něm a ve skalách nalezena jeho mrtvola.

Zbloudění, po případě vyklouznutí vedlo k těmto úrazům:

7. Ve skalách Hochfelinu musel strávit noc na 27. únor jistý železniční úředník. Dosáhl vrcholu a při sestupu zbloudil a uvízl ve sněhu, z něhož jej vysvobodil pomocný sbor teprv druhý den.

*) Statistická výroční zpráva města Berlína 1902.

**) Mittheilungen d. D.-Ö. Alp. 1903.

8. 24. března vyšla společnost studentek do hor za Locarno. U Alpy Cardada sřítla se jedna účastnice do rokle a tak se zranila, že za krátko zemřela.

9. 30. června zahynul blíž Hochalmu na Schachen (1867 m) student Tenschler, který zbloudil.

10. V červenci blíž Hutwylu sklouzl u přítomnosti svého otce 12letý Bergert na zcela bezpečném sněhovém poli a tak těžce se zranil, že během transportu do údolí zemřel.

11. V srpnu sklouzla na strmé cestě k Ritzeralpě slečna Vollmayrová a těžce se zranila.

12. 7. srpna při sestupu s Dent de Vaulion (1486 m) zbloudila choť učitele tělocviku Villarsová ze Chaux de Fonds. Pátrání vedlo k nálezu její mrtvoly.

13. 26. října vydal se železniční dělník Novakovič v chatrném šatě a bez proviantu z Böcksteinu u Gastýna po silnici do Malnice. Na cestě přepadly jej mlhy a později sněhová bouře, takže zabloudil do nejzazší části údolí malteinského. Hlubokým sněhem se prodíraje, trpěl tak strašně zimou, že mu nohy umrzly. Byl nucen vzdát se dalších pokusů záchranných a uchýliti se do opuštěné, polozbořené chaty, kde na štěstí našel několik starých chlebových kůrek, jimiž se živil. Když nepohoda ulevila a nohy odumřely, vlekl se spustošeným údolím malteinským. Přerušené cesty, četné strže a nedostatek mostů připravoval nešťastníku veliké obtíže. Při tom spadl do potoka a byl vodou daleko odnesen. Teprve 6. listopadu setkal se s lidmi a byl dopraven do nemocnice, kdež mu nohy musely býti odřaty.

14. 23. srpna sklouzla poblíž megliské alpy (Säntis) na sněhovém poli slečna Blesingová z Berlína a zlomila nohu.

Opomenutí základních opatření způsobilo konečně úrazy:

15. V únoru poblíž Baccalonnette sjížděl francouzský myslivec Jaladon na lyžích. Při přeskakování rokle zapletla se mu hlů, ztratil rovnováhu, vrazil si hrot hole do hrdla a zemřel.

16. 26. března vyšla sama jistá dama na Haflingerberg (1298 m) u Meranu, spadla a zabila se.

17. V březnu při sjíždění po lyžích na jinak zcela bezpečném místě narazil Lauber v Zermattu takovou silou na balvan, že se těžce zranil a v několika minutách zranění podlehl.

18. Na nočním výletu v údolí stronském spadl turista Zolanetta a tak nebezpečně se zranil, že za krátko zemřel.

b) Způsobené vysílením a nedostatečností tělesnou.

Namáhání, jež má za následek stoupání do hor, přivodilo smrt v těch případech, kde rozhodovala také nedostatečnost tělesná.

19. Na průsmyku Strela zhynul mrtvicí kupec Wanner z Davosu.

20. Srdeční mrtvicí zemřel v srpnu professor theologie Henry na průsmyku valouisenském v Savojsku.

21. V observatoři Mont Blancu skončil v září chorobou srdeční vůdce Balmat, který v poslední době byl zaměstnán jako nosič.

B) Z příčiny objektivní.

1. Následkem velkého množství prvního sněhu uvolnily se v prosinci četné laviny, jimiž byli zasaženi a usmrceni myslivci v údolí triebenském a v okolí Hochschwabu ve Štýrsku.

2. 1. července při upravování stezky na Weisshorn (Wallis) byl vůdce Teyta z kamenem zasažen a zraněn.

(Pokračování.)

*

Zprávy o turách, jež vykonali členové českého odboru Slov. Pl. Družstva.*)

Pan Ant. Kašpar, učitel měšť. školy na Smíchově, vykonal r. 1903. s pp. Ed. Bittnerem a J. Rezáčem tyto tury: 19./7. Ze stanice Ötztalu údolím do Ötzu, Umhausenu, Längenfeldu, Hubenu a Aschbachu. — 20./7. Sölden, Zwieselstein, Dolní a Horní Gurgel (1927 m). — 21./7. Ramoljoch (3194 m). Sestup do Ventu (1893 m). — 22./7. Výstup k »Vratislavské chatě« (2848 m). Sestup do Rofenu. Údolím Rofenským na Hochjochospiz (2468 m) a ledovec Hochjochský. Sestup do Kurzrasu. — 23./7. Tascheljöchel (2767 m). Sestup do Schlandersu. — 24./7. Kartsch—Laas—Eys—Prad. Po silnici štílské přes Gomagoi do Trafoie (1541 m). — 25./7. »Franzenshöhe«, zpět do Trafoie a Gomagoi. Údolím suldenským do Suldenu (St. Gertrud). — 26./7. Schaubachova chata (2573 m) a po ledovci »Ebenwandferner« na Madritschjoch (3119 m). Odtud na »Hintere Schöntaufspitze« (3324 m). Sestup do údolí Madritschského a Martellského. — 28./7. Z Castelrutu na Schlern (2565 m). Sestup do »Prosliner Schwaige« (1874 m) na »Seiserské Alpě«. — 29./7. Sestup do Sv. Ulricha a údolím Grödenským do Waidbrucku. — 31./7. Sv. Jakub. Stein. Výstup na Pfitscherjoch (2248 m). Sestup do Zemtalu k Breitlahnerovi. — 1./8. Výlet údolím Zemmgrundským (zajímavým pro mineralogy) k »Berlínské chatě« a ku »Schwarzensec«; zpět k Breitlahnerovi. — 2./8. Ginzling. Mayerhofen. Zell na Zilleře. Tenbach.

*

Ze slovanských Alp.

Alpská zahrádka u české chaty zařizována bude příštím letem.

V zahrádce bude pěstována flora Saviňských Alp a pokud to bude možno, květena celých jižních Alp vápencových.

V údolích východních Saviňských Alp bylo v únoru jarní počasí, snih zmizel nejen v dolině, ale i částečně s úbočí hor, avšak 19. února počalo sněžit a nyní je všecka příroda zase obalena sněhem.

Na Mrzlicu označilo Slov. Plan. Družstvo cestu z Trbovlje. Od chaty Hausenbichlerovy na Mrzlici označena pak cesta k prameni (10 minut). O rozhledu s Mrzlice jsme se již zmínili; nyní připomínáme jen, že již po půlhodinovém pohodlném výstupu ze Sv. Kateřiny nad Trbovljí jest již krásný rozhled do východních Alp saviňských.

Na ukevské alpě v zilských Alpách zařizována byla r. 1891. ve výši 1258 m letní škola, nejvyšší v Korutanech. Četné obyvatelstvo přistěhuje se každý rok, jak tomu dovolí počasí, na alpu, se všemi svými dětmi. Rodiče hledí si mlékaření a sýraření, děti pak chodí do letní školy, tak že živo je na alpě a veselého křiku dětského tam s dostatek.

O Mojstraně a vůkolí vypráví Hacquet v Oryctographii své: M. položena je v úzkém údolí; jdeme-li tímto až ke konci, přijdeme ke skvostnému ledovci tak často jmenované hory Triglavu a Kretezy (nominativ Kretezza). Zde jest jediné místo, kde možno vystoupiti na tento »Eisberg«. R. 1779, kdy bylo na jaře velmi sucho, zvěděl jsem, že

*) Prosíme o další zprávy.

prameny Sávy u Kranjské Gory zcela vyschly a řeka své trvání jenom zmíněnému »Eisbergu« měla co děkovati.

Honitbu v Zajzeře a okolních horách najal, dle zpráv časopisů, korunní princ saský.

*

Dráhy.

Dráha mendolská, jež otevřena byla 19. října m. r., zajímavá jest jak ve směru turistickém, tak i co do svého provedení technického. Připojuje se k lokální dráze »Bozen—Kalter« a překonává na trati »Kalter—St. Anton—Sedlo Mendolské« rozdíl výšek 940 m. Dráha má pohon elektrický. — Na sedlo Mendolské vystupovalo posud ročně okolo 20.000 cizinců a jest jisto, že počet ten nyní ovšem značně se zvětší.

Montafonská dráha. V druhé polovině prosince 1903. byla skončena všechna přípravná jednání o této dráze, která má vésti nejjižnějším údolím Vorarlberku. Část trati z Bludenzu do Schrunsu počne se stavěti na jaře.

Z Martigny v Rhonském údolí do Chatelardu staví se elektrická dráha, která připojí se na trať z Annemasse do Chamonix. První část její, z Martigny do Salvanu, kde nádherný je pohled na různé skupiny hor zejména na Mont Blanc, bude otevřena v červnu.

O projektu dráhy elektrické z Martigny přes Orsières a Courmayeur do Aosty pracuje se úsilovně. Dráha ta, spojující rhonské údolí s Itálií, měla by veliký význam hospodářský, a ovšem také byla by jedna z nejdůležitějších tratí pro turisty v západních Alpách. Spojiti Martigny s Courmayeurem, který položen je na italské straně pod nejvyšší skupinou alpskou, a prodloužiti dráhu do Aosty pod Sv. Bernardem, odkud blízko je do Chatillonu, kde by se připojovala na jednu z velkých železničních tratí italských, a odkud je z italské strany hlavní turistický příchod k Mont Cervinu (Matterhornu) i přes sedlo Theodulské ke skupině Monte Rosy a do Zermattu, bylo by velkého dosahu.

*

Různé.

Stavby tunelů na nových drahách alpských koncem roku 1903.

1. tunel bosrucký: délka štol na severu 1223·7 m, na jihu 977·9 m; vylámáno na severu 802 m, na jihu 735·6 m; vyzděno na severu 776 m, na jihu 647·6 m. — 2. tunel turský: délka štol na severu 583·3 m, na jihu 599·7 m; vylámáno na severu 243 m a vyzděno 192·7 m. — 3. tunel karavanský: délka štol na severu 2933·5 m, na jihu 2020·4 m; vylámáno na severu 1878·9 m, na jihu 1464 m; vyzděno na severu 1797·1 m a na jihu 1419 m. — 4. tunel bochyňský: délka štol na severu 2848·3 m, na jihu 2396·2 m; vylámáno na severu 1979·2 m, na jihu 1270·4 m; vyzděno na severu 1920·6 m, na jihu 1198·2 m. (*Oesterr. Wochenschrift f. öf. Baudienst.*)

Rakouský alpský klub (Oesterreichischer Alpenclub) čítal r. 1903. (v 25. roce svého působení) 700 členů (o 50 více), již zaplatili příspěvků 7000 K (po 10 K). Z toho věnováno bylo na časopis spolkový 4060 K (58%), na režii 1680 K (24%), na účet stavební 70 K (1%), na fond rezervní 1050 K (15%) a na knihovnu 140 K (2%).

V některých alpských krajích ve Francii úžasně zmenšil se počet kamzíků, proto vydány zákazy střílení je v některých letech. V okolí Bonnevalu sur Arc platí zákaz ten po tři příští roky. Poněvadž pak této zimy v horách nad Bonnevaalem nenalézají kamzíci potravu, slézají dolů a ožirají ozim, co zase hněte obyvatelstvo. Zákaz střílení zvěř tu však provádí se přísně, a to je zajisté správně.

V kantoně schwyzkém bylo za poslední dvě desetiletí vynaloženo 1,105.000 franků na upravení 16 potoků a sice 930.000 fr. na hrazení a 175.000 fr.

na úpravu toku; dvě třetiny kryty byly subvencemi spolkové vlády, kantonu, okresů a obcí, třetina majiteli břehů upravovaných potoků.

Do Chamonix přijela před vánočními svátky společnost dvaceti Angličanů, aby pěstovala sport všeho druhu. V lednu dostavily se nové, mnohem četnější společnosti anglické. — Před krátkou dobou vystoupili vůdci meteorologa Janssena do observatoře jeho, která umístěna jest na Mont Blancu, aby obhlédli, je-li vše v pořádku; na Grands-Mulets vypálili velký ohňostroj. — Dosud bylo v Chamonix největší chladno — 18° C. (*Die Revue Alpine.*)

Tunel simplonský na konci roku 1903. čítal délky na severní straně 10.144 m, na jižní straně 7.752 m, celkem 17.896 m. Množství vody v tunelu z pramenů tekoucí činilo na severní straně za vteřinu 70 l, na jižní 798 l.

*

Zpráva o výroční valné hromadě českého odboru SI. Pl. Družstva.

Valná hromada konala se dne 19. února za značného účastenství; přítomno bylo asi 50 členů. Zahájena byla předsedou odboru prof. Drem. Karlem Chodounským, který vřelými slovy přivítav účastníky, s radostí vzpomenuk zvláště četného účastenství členů akademického kroužku českoslovanského; oznámil dále přijetí nových členů. — Jednatelská zpráva p. rady Mareše schválena byla bez debaty. Rovněž zprávy účetní, pokladní, zpráva o stavu jmění a rozpočet i. a rok 1904, přednesené pokladníkem odboru p. JUDrem Stan. Prachenským, schváleny byly bez debaty. — Ze zprávy účetní a pokladní vyjímáme: Příjmů bylo lonského roku 5306 K 69 h, vydání 4992 K 20 h. Členských příspěvků bylo při jato 2246 K, darů na českou chatu 784 K 57 h, za spisy »Julske Alpy«, »Saviňské Alpy« a »Slovanské Alpy« (kromě účtů knihupekých) 324 K 86 h, výnos tomboly 238 K 09 h, dar kr. hl. města Prahy 100 K, hrubý výnos hospodářství v chatě 429 K 03 h. K této poslední položce sluší připomenouti, že hospodářovi chaty dle smlouvy přenechán je užitek z čerstvých pokrmů a nápojů a že v uvedeném hrubém výnosu obsažena je toliko část výtěžku za konservy, pak vstupné a poplatky za přenocování. — Z výdajů uvádíme: na přednášky a zábavy 398 K 64 h, na »Alp. Věst.« a knihovnu 1166 K 71 h, na chatu (úroky a splátky na dluh do smíchovské záložny, výlohy hospodářství, tažené podíly, pojistné atd.) 2045 K 36 h, na cesty a značení 620 K 95 h. — Rozpočet na r. 1904 vykazuje příjmů 4810 K. Z toho čítá se na členské příspěvky 2250 K, na dary a podpory 1500 K, při čemž ovšem spoléhá se výbor na vydatnou pomoc členstva, peněžních ústavů a různých korporací. Ve vydání rozpočteno je na »Alpský Věstník« a knihovnu 1250 K, na alpskou zahrádku 100 K, na chatu (udržování, stavební úpravy, hospodářství, úroky z dluhu) 1100 K, na cesty (800 K, na splátky dluhů 1000 K. Kéž bude možno splátku tuto uskutečniti. — Při volných návrzích přihlásil se k slovu p. J. Čermák, který navrhl, aby vydán byl stručný průvodce po Slovanských Alpách a zaslán všem středním školám českým. Po debatě, již účastnili se zejména Dr. Franta a Dr. Růžička, byl návrh ten přijat potud, že užito bude známého článku orientačního k první návštěvě v Alpách Slovanských, napsaného prof. Drem Chodounským; pan profesor slíbil, že tento článek svůj přehledně a rozšíří, aby byl spolehlivou pomůckou orientační. — Další návrh volný podal p. Pavlíček, žádaje, by věnováno bylo 200 K z prostředků spolkových na pořádání alpského muzea; povoleno ve dvou lhůtách ročních; komise pro museum toto zvolena bude dle dohodnutí výborem odboru a akad. kroužkem. — Třetí návrh učinil p. Dr. Vl. Růžička, žádaje aby vydávání byla publikace repraesentativní (sborník) a navrhl, by zvláštnímu komitétu bylo uloženo, sborník takový do příští valné hromady vydati. Po delší debatě přijat byl návrh p. prof. Chodounského, aby zvolena byla 5členná komise a této komisi udělena plná moc sborník takový vydati. Do komise byli zvoleni: Dr. Chodounský, Dr. Franta, Dr. Laxa, Dr. Prachenský a Dr. Růžička. — K dotazu, jak daleko jsou práce terminologie alpské, sděleno, že terminologie byla zaslána p. prof. Dru. J. Vlachovi

s prosbou za přehlédnutí a že bude ke spolupůsobení požádána ještě Zemědělná společnost. — Po některých přáních, přednesených p. O. Vondráčkem, byla výroční valná hromada skončena.

*

Zprávy spolkové.

Pátý večer našeho odboru bude v obvyklých místnostech dne 15. března t. r. o 7. hodině večer. Na programu jeho jest přednáška člena odboru pana Med. Dra. Františka Kulhavého, c. k. okresního lékaře na Král. Vinohradech, po níž bude pořádána ve prospěch české chaty pod Grintovcem tombola.

Dárky k tombole přijímá pokladník odboru p. JUDr. Stan. Pračenský, advokát v Praze, na Zderaze č. 3, který též vydává lístky výherní po 1 K.

Čtvrtý společenský večer našeho odboru. Dne 23. února pořádán byl čtvrtý večer letošní saisony a byla na programu jeho přednáška p. Med. Dra. Vl. Růžičky, který poutavým způsobem líčil radosti i strasti nových výstupů, podniknutých o posledních prázdninách ve skupině Kaninské. Pan přednášející přednesl vlastnímu tematiku přednášky krátký, ale obsažný výklad »O podstatě alpinismu«. Zajímavý výklad o nových výstupech doprovázen byl množstvím zdařilých obrazů, promítaných to diapositivů, zhotovených dle vlastních snímků p. přednášejícího. Přednáška i obrazy přijaty byly četnou společností velice pochvalně.

Příjmy a vydání našeho odboru za rok 1897—1903.

Roku	Příjmy	Vydání
1897	K. 629.62	K. 405.49
» 1898	» 2659.08	» 1989.38
» 1899	» 16479.10	» 18045.35
» 1900	» 8027.29	» 7254.57
» 1901	» 5518.22	» 4978.10
» 1902	» 5383.73	» 5313.57
» 1903	» 5813.45	» 5191.48
Úhrnem	K 44510.49	K 43177.94

Vydáno bylo: 1. Na kancelářské potřeby úhrnem K 1993.88. 2. Na přednášky a členské schůze K 1975.56. 3. Na publikace a knihovnu K 8087.06. 4. Na chatu K 23981.57. 5. Na cesty a značení K 4603.17. Jestliže od celkových vydání K 43177.94 odečtou se za všechna leta úhrnná vydání na kancelářské potřeby K 1993.88, zbývá vydání na účely ryze turistické K 41184.06.

Saviňská podružnice Slov. Plan. Družstva konala valnou hromadu 2. února t. r. v zasedací síni okres. zastupitelstva v Gornjem Gradu. Předseda pan Fr. Kocbek vyslovil očekávání, že stavbou silnice z Ljubna do Lučí, která provede se letos, pozvedne se značně turistika ve východních Saviňských Alpách. Až také provede se silnice ze Solčavy do logarské doliny, bude možno v tomto divukrásném údolí postarat se o pohodlí turistů zbudováním velkého turistického domu. Za podravskou podružnici pozdravil sbor p. Urbas. Ze zprávy jednatele p. Šijance poznamenáváme toto: Podružnice opravila v po-

sledním roce stezky, označila nové a starala se o zvýšení pohodlí v chatách svých. Desíletí odboru bylo oslaveno sjezdem v logarské dolině, jehož zúčastnil se i český odbor. — Členů bylo 130 a sice 25 zakládajících, 105 činných. — Podpor dobylo družstvo od ministerstva železnic 200 K, od okresního zastupitelstva v Gornjem Gradu 100 K, od různých záložek 365 K. — Knihovna odboru má 334 alpských spisů, 224 fotografií, 27 panoramat, 147 map atd. — Zakoupeno bylo místo pro novou chatu pod Ojstřicí. Chatu na Boču převzala podravská podružnice. Vlastníci pozemků v Lučích a v Solčavě dali podružnici oprávnění, aby na pozemcích jejich mohla značiti stezky. Nový průvodce po Saviňských Alpách vyjde brzy ve druhém, rozmnoženém vydání a v novém zpracování. Odbor zařizuje také národopisné museum. — Příjmů bylo 1934 K 56 h, vydání 1916 K 54 h; jmění má podružnice 15.440 K, dluhů 4212 K. — Do chaty Kocbekovy budou objednány nové drátěné matrace. — O desíletí činnosti podružnice bude vydán zvláštní spis.

Nová podružnice Slov. Plan. Družstva bude působením saviňského odboru ustavena 5. března v Šoštanj, v jižním Štýrsku; činnost její vztahovati se bude na severovýchodní část Alp Saviňských a na část Pohorje (Bachergebirge).

Pro slovinské obyvatelstvo v Ukvách, postižené povodní, sebral D. u. Ö. Alpenverein něco přes 100 korun. Na podobnou výzvu, již učinil Akadem. kroužek v »Alpském Věstníku« a »Casopise turistů«, sešlo se 30 korun, jež Akadem. kroužek doplnil na 40 korun a zaslal ziskem odboru Slov. Plan. družstva, aby s nimi dle intencí dárců naložil. Upozorňujeme znovu přátele listu našeho na krutý osud Slovinců v kanalském údolí. Další příspěvky přijímá p. O. Vondráček na Smíchově, Jakubská ul. č. 11.

O poměrech v Přímoří přednášel na schůzi Akad. kroužku 15. února t. r. p. J. Pavlíček. Přednesl stručný geografický popis území vyličil hospodářskou bídu obyvatelstva zejména v severní části, zaviněnou nedostatkem komunikací a různými zákazy. Poukázal na úspěchy Slovinců v Gorici a naděje, jaké se tu kladou do nově zřizované dráhy karavanské, jakož i na projekt zřízení elektrické dráhy ze Sv. Lucie do Tomínu a později až do Bove. Uskutečněním těchto plánů získala by ovšem turistika v horách Přímořských nesmírně a bylo by jen žádoucno, aby se již nyní pomýšlelo na turistickou úpravu hor těch.

Vylosování podílů na uhrazení dluhu české chaty. Dle usnesení výboru bylo letos taženo 20 podílů, které mají býti splaceny, a sice taženo bylo čtyřikrát číslo, při čemž bylo stanoveno, že kromě něho účastny jsou vylosování vždy další čtyři podíly. Taženy byly podíly: 1. číslo 44 pana J. Štětky, velkoobchodníka; další podíly náležejí p. říditeli zemské banky F. Procházce; 2. č. 90 pana říditele F. Chodounského; č. 91 a 92 náležejí rovněž p. říditeli, č. 93 a 94 panu prof. F. Nekutovi; 3. č. 134 pana učitele J. Švába; následující podíly náležejí p. zem. radovi L. Marešovi; 4. č. 223 p. Aug. Nováka, bank. úředníka; podíly další náležejí p. vrch. říditeli K. Hrazánkovi. — Pánové vrch. říd. K. Hrazánek, zem. rada L. Mareš a prof. Dr. F. Nekut, kteří byli přítomni valné hromadě, prohlásili, že vzdávají se splacení podílů a že věnují je na uhrazení dluhu chaty, což ovšem bylo přijato s vřelým díkem.

F. Skumauc vulgo Šmerc,
horský vůdce pro Julské Alpy a Karavanky,
doporučuje P. T. cestovatelům svůj

turistický hostinec
v Mojstraně, 10 minut od stanice Dovje dráhy Trbiž-Lublaň.